

Fills mortals

Juliol. Ens apropem a la platja cercant el vent i les onades. Per als grecs antics les onades estaven personificades en les Nereides, nimfes del mar, representades amb coronas de corall. Se'n coneixen més de cinquanta noms, d'aquestes criatures, i fan referència al mar: Galene, la calma, Espeo, la de les grutes... Entre aquesta abundant prole, filles de Nereu i netes d'Oceà, només tres destaquen per for-

del poder diví de transformar-se, transmutant-se en aire, foc, vent, arbre, ocell, tigre, lleó, serp... Fins que va acabar sucumbint. És difícil, festejar una divinitat. És difícil, escapar del matrimoni.

Les noces de Tetis i Peleu són de les més conegudes de la mitologia clàssica ja que al banquet estaven convidats homes i déus, i això ens remunta a aquella edat d'or, *in illo tempore*, quan les dues races compartien taula. Perquè, simbòlicament, la barreja de la part humana i la part divina es troba en l'origen de tots. En aquest casament va produir-se el judici de Paris que desencadenaria la guerra de Troia, en la qual Aquil·les seria figura clau.

Tetis vetllaria pel seu únic fill en tot moment. De ben petit va intentar fer-lo invencible submergint-lo en la llacuna Estígia, on les aigües et convertien en immortal. Rubens ho representa aquí en primer pla amb una figura femenina molt del seu estil. Es poden apreciar al fons un paisatge inquietant amb petits cossos nus en unes barques i un foc sortint d'una muntanya negra. Ens indica que el llac estava en la frontera de l'Hades, la regió de l'inframón. Observem que Tetis agafa el nadó pels peus, i entenem que la part del taló per on el subjecta no quedarà coberta. Aquí hi haurà per

mar part de mites més complexos. Amfitrite (esposa de Posidó), Galatea (estimada pel ciclop Polifem) i la més famosa, Tetis, la mare d'Aquil·les, heroi èpic per excel·lència.

Normalment els herois són fills d'un déu i una mortal, però en aquest cas no. La divina era ella, i de tal bellesa, que els Olímpics se la van disputar fins que es va predir que el fill que engendrís seria més poderós que el pare. I els déus, que no volen competència, van acordar casar-la amb el rei Peleu contra la seva voluntat. Per això quan l'escollit va anar a buscar-la, Tetis es va resistir amb tota la seva força i va fer ús

sempre el punt vulnerable i quan va arribar el moment, la sageta de Paris clavada just al taló el va matar. Als seus funerals totes les nereides cantarien.

Moltes mares desitgen que els seus fills siguin divins. Empren molts esforços volent fer-los millor, sovint eximint-los de les limitacions i les obligacions quotidianes o oferint-los tot el que elles no van tenir, desitjant que arribin on elles no van arribar. Però els fills són mortals, han de fer la seva vida, cometre els seus errors i cercar on és el seu propi taló d'Aquil·les. Aquests dies per la platja en veureu molts, de nens semidivins. *

Tetis submergint l'infant Aquil·les a la llacuna Estígia, pintat per Peter Paul Rubens, c.1630-40

Impecable

Fa sis mesos, al gener, vaig dedicar aquest mateix espai al manual *L'arquitectura del conte*, d'Isidre Grau. Avui toca *L'arquitectura de la ficció*. Claus per a escriure narrativa, de Vicent Usó (Vila-real, 1963), un autor que fa anys que dedica cada cop més temps a la docència (tot i que no és el seu *modus vivendi* oficial) i que ens ofereix aquest esplèndid i exhaustiu llibre com a compilació del que ell mateix ha anat descobrint a mesura que s'ha preparat els cursos i tallers literaris amb el rigor que no pot evitar tenir.

Com a novel·lista i narrador ha publicat una quinzena de títols, escriu a diverses capçaleres articles d'opinió i culturals, també ha signat guions per a televisió i adaptacions d'obres teatrals. Ha guanyat catorze premis, entre els quals el Sant Jordi, l'Andròmina dels Octubre i l'Alfons el Magnànim. Però el més important és la passió per la literatura i la manera ordenada i arrauxada alhora que té de transmetre el molt que sap d'aquesta art.

L'ARQUITECTURA DE LA FICCIÓ
Vicent Usó

Pròleg:
Manuel Baixauli
Editorial: Bromera Alzira, 2017
Pàgines: 464
Preu: 19,95 euros

La feina de redactar un llibre com aquest és ingent, són 460 pàgines atapeïdes de coneixements narrats amb un estil que flueix i tot salpebrat, més que salpebrat, recolzat amb encert en desenes de fragments d'autors, de Jorge Amado a Èmile Zola, passant per 138 més, com ara Borges, Dickens, Goethe, Homer, Joyce, Kafka, Mira, Pla, Rodoreda, Shakespeare, Tolstoi, Woolf...

Després d'una introducció general, Usó divideix el temari en dotze capítols (tots amb diversos subapartats): *Les bases de l'escriptura, Començar a escriure, El poder de persuasió i els nivells de realitat, El temps del relat, Mostrar i interpretar, L'estructura d'un text, El narrador i el punt de vista, Els habitants de la ficció, Les veus del discurs, El conflicte literari, L'escena, el resum, la descripció i el ritme del relat, Com gestionar la informació i Un apunt final*, a més de l'extensa bibliografia i l'índex.

Com dona a entendre Manel Baixauli al pròleg, aquest és el llibre que tothom que vol iniciar-se en això d'escriure voldria poder llegir, tot i que a ell li hagi arribat vint anys tard. I si no voleu escriure, també us pot interessar, per l'anàlisi de tot d'obres universals. Un llibre impecable. *